

КҮҮКДТАН ЧИК СУРГЪМДЖ ӨГХМН

Ода, Коммунистическ партъ болн Советск правительств мана ори-нутт эрдм-сургуль оньгда руулгъна туск шин тѳр тавджэх цагла, ѳрк-бүлин тускар, коммунистическ обществин тосхачнр болх — эврәннн үрн-садан ѳскдж, чик сургъмдж ѳгхин тѳлэ эк-эцкирт ямаран ик даалгъвр тавгд-жэхин тускар күүндвр кехд дигтэ цагнь ирлицжәнэ.

Ирх долан джилин эргцд ѳрк-бүл болгъна бәәдл-джиргъл ясерулх цуг эв-аргънь олгдхмн, амтн бәәх гермүд ѳсклгънэ тѳр хагългдхмн, кѳдлмшин ѳдр болн долан хонг хаслцад, оли-амтнэ олвр ѳѳдан гархмн, күүкд улсин кўч-кѳлси гиигрхмн—эди цугъар негдәд, үрн-санидан чик сургъмдж ѳгхин тѳлэ сул цаг икәр олзлх эв-аргъ эк-эцкирт ѳгх зѳвтә.

Капитализмин хуучна үдл дәрм амтнэ уханае ода бийнн хагълцдж гарад уга. Кемер, тер хуучн тоотла цагланн ноолддж, унъгарнн авч эс хайхла, тедн эврәннн үмкрен үндсәри дорас ѳсдж йовх кесг багъчудиг үрәдгнн тер. Улгүриннн келхд:

Т. гидг күүнә ѳрк-бүл дөрвн кѳвүтә бәәдж. Теднәс цугъарагъ-аснн А. кѳвүндән эк-эцкнн дегд дурта бәәдж. Тер кѳвүгъән ам анъгъасарнн бәәлгъәд, ю сурна, цугтнн кўцәхәр авъясарнн бәәгъ-әд, ямаран чигн кѳдлмш дасхл уга бәәтлинн, тернн елднн болн хуурмг, бийән бийд тохрасн, бий-әси бишнъкинн кўн гидж сан-дго, амттиг тевчдго кўн болдж ѳсдж йовхинн эк-эцкнрнн меддго бәәцхәлә. Тиигә бәәтлинн, кѳвүнн школан хаяд, медәтә улс му кел-ләд, согту гертән ирәд, эк-эцкдән азд йовдл үзүлдг болв.

О. Т. гидг күүкд кўн хойр үртә. Залугъасн салчкад, альд чигн кѳдлмш кел уга, күүкдтән ирсн мѳнътиг хаджгър хаалгъар едләд,

күүкдән хәләвр угагъар хайчкад, кесг хонгтан нәр-наад кегъәд йов-на.

В. Т. гидг ѳрк-бүлд дару-дарунн керүл-цүүгән гарна. Герин эзн залу арк уудж ирчкәд гергән цо-кад, кесг эвго йовдл күүкдиннн ѳѳр үзүлиә.

Күүкдтән чик сургъмдж ѳгч, джиргълинннн хаалгъднн оруулгъ-на кѳдлмшән тасрхан уга келго, арвджл уга сулдхад орквчн, күү-кд дурдан бәәгъәд, аля-буср йовдл гаргъад, хаджгър хаалгъд ордж оддгиннн деер келгдджәх цѳѳкн үлгүрмүдәс ил медгдджәнә.

Кемер ѳрк-бүл хоорндан ниитә, нег-негән тевчдг, моральн бат, ямаран болвчн кѳдлмшт дурта болхла, ним ѳрк-бүлд, йоста чик ухата, чик седклтә багъчуд ѳсдж зѳвтә. Иим нег йовдл мини сана-ндм орна: 1945 джил, Советск цергәс буудж ирхиннн ѳмнхн А. С. гидг күүнә гертнн, тавн үрән үлдәгъәд, онъгрдж одв. Д. гидг гергн теднә ѳрк-бүлд ирәд, эжин-нн ормд суув. Дарунн гергнд гар-гъсн эклә әдләр күүкд дурлцхав. Оли күүкдтә ѳрк-бүл ни-сәәхн бәәгъәд, күүкдннн эк-эцкән кўнд-ләд, сургъулян сәәнәр сурад, ям-аран болвчн кѳдлмшин авц дасц-хав. Ода тедн цугъар ѳсәд, кенн болвчн кѳдлмш кедж, эк-эцкән мартиго дѳнъндж, теджәдж йов-цхана.

Коммунизм тосхна гисн—ган-цхн заводмуд болн фабрикс тосх-лгън, тѳмр хаалгъ тәвлгън, эмнн газр хагъллгън болн нанн чигн алдр ик тосхлтс бұрдәлгън биш—хамгин түрүн болдж шин, комму-нистическ ѳрк-бүл батилгън эрки тѳр болхиннн цуг эк-эцкнр медх зѳвтә.

И. БАЗЮН,

Яшалтинск района Соленовск
сельсоветин ахлач.